

महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ अन्वये निर्माण करण्यात आलेल्या राज्यातील सर्व माथाडी मंडळामध्ये सुसूत्रता ठेवण्यासाठी व अधिनियमामध्ये आवश्यक त्या सुधारणा करण्याच्या दृष्टीने राज्यस्तरावर एकच माथाडी मंडळ गठीत करण्यासाठी अभ्यास गटाची नियुक्ती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- युडब्ल्युए-२०१८/प्र.क्र. १/कामगार-५
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक:- १७/०१/२०१८

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ अंतर्गत राज्यामध्ये विविध रोजगारांकरिता ३६ माथाडी मंडळ अधिनियमान्वये निर्माण करण्यात आलेले आहेत. सदर मंडळाच्या कामकाजामध्ये सुसूत्रता येण्यासाठी व अधिनियमाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्याकरिता राज्यस्तरावर एकच माथाडी मंडळ निर्माण करणे व तसेच महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या अधिनियमामध्ये आवश्यक त्या सुधारणा करण्यासाठी कामगार आयुक्त यांच्या स्तरावर अभ्यासगट नेमून अभ्यासगटाचा अहवाल सल्लागार समितीसमोर सादर करण्याची शिफारस महाराष्ट्र राज्य सल्लागार समितीने केली आहे. याशिफारशीनुसार कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे अध्यक्षतेखाली अभ्यास गट नियुक्त करण्याची बाब विचाराधीन होती. यास अनुसरून शासनाने पुढील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या तरतूदीनुसार निर्माण करण्यात आलेल्या सर्व माथाडी मंडळाच्या कामकाजामध्ये सुसूत्रता ठेवण्याकरिता व अधिनियमाची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता खालील प्रमाणे अभ्यास गटाची नियुक्ती करण्यात येत आहे.

१) कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई -	अध्यक्ष
२) सह सचिव (कामगार) -	सदस्य
३) सह आयुक्त कामगार (माथाडी) मुंबई -	सदस्य
४) श्री.डी.आर.मोरे, निवृत्त कामगार उप आयुक्त -	सदस्य
५) सहायक कामगार आयुक्त (माथाडी) मुंबई -	सदस्य सचिव

सदर अभ्यास गटाची कार्यकक्षा पुढील प्रमाणे राहिल.

- १) ३६ माथाडी मंडळाचे विलिनिकरण करुन राज्यस्तरावर एकच माथाडी मंडळ स्थापन करण्याबाबत अहवाल सादर करावा.
- २) वाढत्या यांत्रिकीकरणामुळे अंगमेहनती ऐवजी यंत्राचा वापर होत असल्याने त्याप्रमाणात वेतनाचे / मंजूरीचे दर असावेत म्हणून महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ व योजनेत आवश्यक त्या सुधारणा करण्याबाबत अहवाल सादर करावा.
- ३) माथाडी कामगारांच्या विविध कामगार संघटना मोठ्या प्रमाणावर अस्तित्वात येत असल्याने कामगारांचे माथाडी मंडळामध्ये प्रतिनिधीत्व करण्याकरण्याकरिता संघटनेकडे किमान सभासदस्यत्व आवश्यक असल्याबाबत महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ व योजनेत दुरुस्ती करण्याबाबत अहवाल सादर करावा.
- ४) वाढते औद्योगिकरण, यांत्रिकीकरण व इतर बदलामुळे गेल्या काही दशकामध्ये सामाजिक, आर्थिक कामाच्या पध्दतीत बदल झाल्यामुळे महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ व योजनेत आवश्यक सुधारणा करण्याची गरज असल्यानुसार त्याबाबत उपाय योजना / सुधारणा सुचविण्यात यावेत.
- ५) महाराष्ट्र माथाडी, हमाल आणि इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ मध्ये सुधारणा करण्यासाठी विविध आस्थापनाकडून प्राप्त झालेल्या सुचना तपासून अहवालामध्ये निष्कर्षासह अभिप्राय समाविष्ट करावे.

- ६) माथाडी कामगारास सेवेतून कोणत्याही कारणास्तव कमी केल्यास त्यास मंडळाकडे किंवा मंडळाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडे समेट कार्यवाहीकरिता विवाद उपस्थित करता येईल व यात समझोता न झाल्यास सदर प्रकरण अभिनिर्णयार्थ कामगार न्यायालय यांचेकडे पाठविण्याची तरतूद देखिल केली जावी.
- ७) कामगारांचे न्याय हक्क अबाधित ठेवून व्यवसाय सुलभी करणाऱ्या दृष्टीने सुयोग्य तरतूदी प्रस्तावित करण्यात याव्यात.
- ८) उद्योग विभागाने शासन निर्णय क्र.किविधो-२०१५/प्र.क्र.११३/उद्योग-२, दि.१०/०२/२०१६ अन्वये राज्याचे किरकोळ व्यापार धोरण-२०१६ जाहीर केले आहे. सदर धोरणामध्ये मुद्या क्र.३.७ मध्ये माथाडी कायादयाची स्पष्ट परिचलन, मार्गदर्शक तत्वे तयार करणे याबाबतही अभ्यासगटाने शिफारस करावी.
- ९) अभ्यास गटास अहवाल ३१ जानेवारी, २०१८ अखेर शासनास सादर करणे बंधनकारक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्यांचा सांकेतांक क्र. २०१८०११७११४९१९६४१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(अरुण विधळे)

शासनाचे सह सचिव.

प्रत माहितीसाठी अग्रेषित:-

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव (पत्राने)
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
३. मा.मंत्री (कामगार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
४. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा, अ-६, मंत्रालय समोर, नरिमन पॉईंट, मुंबई,
५. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
६. मा.राज्यमंत्री (कामगार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

७. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
८. प्रधान सचिव (कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
९. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय यांचे स्वीय सहाय्यक, मुंबई,
१०. कामगार आयुक्त, कामगार भवन, बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा, मुंबई,
११. सह कामगार आयुक्त, कामगार भवन, बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा, मुंबई,
१२. कामगार उप आयुक्त, कामगार भवन, बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा, मुंबई
१३. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
१४. अध्यक्ष, सर्व माथाडी मंडळे,
१५. सर्व अवर सचिव /कार्यासन अधिकारी, कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१६. निवड नस्ती (कामगार-५).